



בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.)
بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة
B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

15.2.2010

ש.מ. 13649

לכבוד

מפקד מחוז ירושלים
ניצב אהרון פרנקו
באמצעות פקס : 02-5391466

עו"ד הרצל שבירו
מנהל המחלקה לחקירות שוטרים
באמצעות פקס : 02-6467794

שלום רב,

הנדון: חקירות קטינים תושבי מזרח ירושלים בתחנת מגרש הרוסים

לבצלם נודע כי במהלך החודשים האחרונים נחקרו כמה קטינים תושבי סילוואן בתחנת מגרש הרוסים. במקרים שתיעד בצלם, נעצרו הקטינים באישון לילה על-ידי אנשי שב"כ שהיו מלווים בשוטרי מג"ב חמושים. הקטינים הוצאו ממיטותיהם ונלקחו מבתיהם לחקירה בתחנת המשטרה במגרש הרוסים כשידיהם אזוקות ועל הוריהם נאסר ללוותם. לאחר שהובאו לתחנה נחקרו הקטינים בחשד שיידו אבנים על מתנחלים או על חיילים. מעדויות שמסרו לבצלם עולה כי במהלך חקירתם החוקרים הכו אותם, איימו עליהם ובחלק מהמקרים גם סירבו לאפשר להם ללכת לשירותים.

בידי בצלם רשימה של קטינים נוספים תושבי השכונה שנעצרו על ידי המשטרה בנסיבות דומות, אולם בצלם טרם הספיק לגבות את עדויותיהם. בהתחשב בכך, צפוי שבעתיד הקרוב ייחשפו מקרים דומים נוספים.

הרקע למעצרים אלה הוא ככל הנראה החיכוך המתמיד בין תושבי סילוואן למתנחלים בבית יהונתן הסמוך ולאנשי הביטחון שמאבטחים אותו.

להלן פירוט חלק מן המקרים הידועים לבצלם:

1. מוחמד מאזן אליאס דוויכ, בן 12, ת.ז. 208883223.

דוויכ נעצר במהלך חודש נובמבר 2009 כאשר איש שב"כ בשם גיא הגיע לביתו בלוויית שוטרי מג"ב לפנות הבוקר והציג בפני בני המשפחה צו מעצר. דוויכ נלקח למגרש הרוסים כשהוא אזוק בידיו וברגליו, שם נחקר על ידי חוקר שהציג עצמו בשם הישאם. החוקר אמר לו שהוא מואשם בידי אבנים לעבר בית שעליו השתלטו מתנחלים בשכונה בה הוא

גר. על פי עדותו, במהלך החקירה איים עליו החוקר כמה פעמים ואף בעט בו כמה פעמים. בשלב מסוים של החקירה הוכנס לחדר החקירה אביו של דוויכ.

2. לואי סאמי ח'דר א-רג'בי, בן 14, ת.ז. 31238318, בן 14.

א-רג'בי נעצר יחד עם קטינים נוספים תושבי השכונה לפנות בוקר של יום ראשון, ה-10.1.2010 ונלקח לחקירה בתחנת מגרש הרוסים. א-רג'בי אולץ להמתין כמה שעות עד שייחקר כשהוא אזוק ופניו מופנות אל הקיר. לדבריו, שוטרים שעברו לידו במהלך ההמתנה היכו אותו על עורפו. הוא ביקש כמה פעמים ללכת לשירותים ולאכול, אולם נענה בשלילה. לדבריו, שלושה אנשים עם מסכות על פניהם חקרו אותו ואיימו עליו כי יכו אותו אם הוא לא יודה ביידוי אבנים לעבר בית שעליו השתלטו מתנחלים בשכונה. בהמשך הועבר א-רג'בי אל חדר חקירה אחר ונחקר על ידי חוקר שהציג עצמו בשם שאדי. לאחר שהמשיך להכחיש את המיוחס לו, הכה אותו החוקר כמה פעמים בפניו. בשלב מסוים נכנסו אל החדר שני חוקרים נוספים והשלושה הכו את א-רג'בי בכל חלקי גופו בעודו יושב על כסא וידיו אזוקות. לאחר מכן, הורה לו לטענתו החוקר שאדי לחתום על מסמך לפיו הוא לא הוכה ומשסרב לעשות כן, שב החוקר והכה אותו בפניו. למחרת הוארך מעצרו של א-רג'בי בשבוע בבית משפט השלום. במהלך השבוע, על פי עדותו, שלושה סוהרים היכו אותו וקטינים נוספים שהיו עצורים איתו.

3. מחמוד תאוופיק ג'מאל ר'יית', בן 14, ת.ז. 316338581.

ר'יית' נעצר יחד עם קטינים נוספים תושבי השכונה במהלך חודש נובמבר 2009. איש שב"כ בשם רמי הגיע לביתו בלוויית שוטרי מג"ב בסביבות 00:30 לפנות בוקר. הוא נלקח תמגרש הרוסים, שם נחקר על ידי חוקר שהציג עצמו בשם משה אשר אמר לו כי הוא מואשם ביידוי אבנים על בית שעליו השתלטו מתנחלים בשכונה. לאחר שר'יית' הכחיש, נתן לו החוקר אגרוף בבטנו ובגבו וסטר לו. במהלך החקירה, סירב החוקר להיענות לבקשותיו של ר'יית' ללכת לשירותים. למחרת הוארך מעצרו בבית משפט השלום והוא שוחרר כעבור ימים אחדים עם צו הרחקה מביתו למשך חודש.

4. אחמד דאהוד סולימאן עבד א-ראזק סיאם, בן 12, ת.ז. 208884866.

סיאם נעצר יחד עם קטינים נוספים תושבי השכונה לפנות בוקר של יום ראשון, ה-10.1.2010 ונלקח לחקירה בתחנת מגרש הרוסים. לדבריו, במהלך ההמתנה לחקירה הוא אולץ לשבת על ברכיו כשפניו מופנות אל הקיר. עימו היה אדם בלבוש אזרחי אשר היכה אותו בעורפו בכל פעם שזז. לדבריו, באחת הפעמים הוא דחף אותו, אפו נחבט בעוצמה בקיר והוא החל לדמם. למרות זאת, אותו אדם סרב לבקשתו של סיאם לתת לו נייר כדי שיוכל לנגב את הדם ואף הורה לו להשתחוות בפניו, אולם סיאם סרב לעשות כן. בהמשך, הוכנס סיאם לחדר חקירות ונחקר בידי חוקר שהציג עצמו בשם דרוו. החוקר

טען בפניו כי יותר מעשרים נערים העידו כי הוא יידה אבנים ולאחר מכן דרש ממנו לחתום על מסמך בעברית שסיאם כלל לא הבין את תוכנו. בהמשך היום שוחרר סיאם בערבות.

האופן שבו נהגו הרשויות כלפי קטינים אלה עומד בניגוד מוחלט להוראות חוק הנוער, כפי שתוקן ב-2008 (תיקון מס' 14). בין השאר קובע החוק כי קטין שנחשד בביצוע עבירה פלילית זכאי להיוועץ בהורה או בקרוב משפחה אחר לפני חקירתו וכן לנוכחות ההורה או הקרוב בעת החקירה. אמנם, במקרים חריגים, המנויים בחוק, ניתן לאסור את נוכחותם, אולם הדבר חייב להיעשות רק בהוראת קצין מוסמך שחייב לנמק את החלטתו זו בכתב. לאף אחד מן הקטינים לא נמסרה הודעה כזו. כמו כן, אוסר החוק, ככלל, על חקירת קטין בשעות הלילה וקובע כי אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה פחותה, אין לעצור את הקטין. יצוין כי לפחות בחלק מהמקרים ההורים היו נכונים להתחייב להביא את הקטינים בבוקר לחקירה, ולא היה כל צורך במבצע המעצר הלילי.

מקרים אלה מהווים פגיעה קשה ביותר בזכויות האדם של הקטינים, שלכולם מעמד של תושבי ישראל. פעולת מעצר כמו-צבאית הנערכת באישון לילה במטרה להביא לחקירה ילדים בגילאי 12 עד 14, החשודים ביידוי אבנים, עומדת בסתירה לכל היגיון ולא ניתן להצדיקה בטענות כלשהן. קשה לתאר כי כוחות הביטחון היו מפעילים מדיניות דומה נגד קטינים יהודים.

בהתחשב בחומרת המקרים אני דורשת מכם לחקור אירועים אלה ולהפסיק לאלתר את חקירתם של קטינים פלסטינים בצורה המתוארת לעיל.

לתשובתכם המהירה אודה.

בכבוד רב,



עו"ד יעל שטיין

בצלם

העתקים :

ניצב משנה שמעון גבאי, קצין אח"מ מחוז ירושלים, באמצעות פקס : 02-5898902
רב פקד רוני לייבוביץ', היועץ המשפטי של מחוז ירושלים, באמצעות פקס : 02-5391176
עו"ד רפ"ק תהילה בונלי, קצינת פניות הציבור של מחוז ירושלים, באמצעות פקס : 02-5391209
סני"צ אהרון זרגרוב – ראש היחידה הארצית לחקירת סוהרים, באמצעות פקס : 08-9124232
עו"ד שלומית ברנע, שירות הביטחון הכללי, משרד ראש הממשלה, באמצעות פקס : 02-5610618
ח"כ רפי דנון, יו"ר הוועדה לזכויות הילד של הכנסת, באמצעות פקס 02-6753193
ד"ר יצחק קדמון, מנכ"ל המועצה לשלום הילד, באמצעות פקס : 02-6790606